

Byla C-579/21**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2021 m. rugsėjo 22 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:*Itä-Suomen hallinto-oikeus* (Suomija)**Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:**

2021 m. rugsėjo 21 d.

Pareiškėjas:

J. M.

Kitos bylos šalys:

Duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojas

*Pankki S***ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS****TARPINIS SPRENDIMAS**

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>

PROCESO DALYKAS

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 267 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismui teikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Pareiškėjas

J. M.

Kitos bylos šalysDuomenų apsaugos pareigūno pavaduotojas
*Pankki S***Skundžiamas sprendimas**

2020 m. rugpjūčio 4 d. duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojo sprendimas <...>

Pagrindinės bylos dalykas ir sprendimui reikšmingos faktinės aplinkybės

- 1 *Itä-Suomen hallinto-oikeus* (Rytų Suomijos administracinis teismas) nagrinėjamoje byloje kilo klausimas, kaip turi būti aiškinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), 4 straipsnio 1 punktą ir 15 straipsnio 1 dalį.
- 2 Pagrindinė byla susijusi su sąvokos „asmens duomenys“ aiškinimu ir duomenų subjekto teise susipažinti su apie jį surinktais duomenimis. J. M., kurio prašymu iškelta byla *Itä-Suomen hallinto-oikeus*, dirbo *Pankki S* (toliau – bankas) tarnautoju. J. M. taip pat buvo banko klientas. J. M. teigimu, 2014 m. jis sužinojo, kad laikotarpiu nuo 2013 m. lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d., t. y. kai jis dirbo banke, buvo tikrinti jo kaip kliento duomenys. J. M. įtaria, kad jo duomenų tikrinimo pagrindai buvo neviseškai teisėti. 2018 m. gegužės 29 d. raštu J. M. paprašė banko pateikti jam informaciją, iš kurios būtų matyti asmenų, kurie laikotarpiu nuo 2013 m. lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. tvarkė jo kaip kliento duomenis, tapatybę, ir informuoti jį apie jo kaip kliento duomenų tvarkymo tikslus. Tuo metu bankas J. M. jau buvo atleides J. M. savo reikalavimą pateikti informaciją motyvavo, be kita ko, siekiu išsiaiškinti savo atleidimo priežastis.
- 3 2018 m. rugpjūčio 30 d. atsakyme J. M. bankas kaip duomenų valdytojas atsisakė pateikti informaciją apie jo kaip kliento duomenis tvarkiusių darbuotojų pavardes. Banko manymu, Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 15 straipsnyje numatyta teisė patikrinti savo duomenis netaikoma dėl banko duomenų tvarkymo sistemos protokolo duomenų. Banko teigimu, informacija, kurią reikalaujama pateikti, yra duomenis tvarkiusio darbuotojo, o ne kliento asmens duomenys. Atsakyme J. M. bankas kaip duomenų valdytojas nurodė, kad jis, siekdamas išsklaidyti abejones, pateiks daugiau su protokolo duomenimis susijusių paaiškinimų. Remiantis šiais paaiškinimais, 2014 m. banke buvo atliktas vidinis tyrimas dėl J. M. kaip kliento duomenų tvarkymo laikotarpiu nuo 2013 m. lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. Atlikus vidinį tyrimą paaiškėjo, kad nurodytu laikotarpiu J. M. duomenis tvarkė keturi banko darbuotojai ir šis duomenų tvarkymas buvo susijęs su kito banko kliento duomenų tvarkymu – su šiuo klientu J. M. turėjo ryšį, kai tvarkė su juo susijusius reikalus. Iš šio kito kliento duomenų paaiškėjo, kad asmuo, pavardė J. M., yra jo skolininkas. Kadangi tuo pat metu J. M. kaip klientų aptarnavimo specialistas banke buvo atsakingas už šį klientą, bankas turėjo išsiaiškinti, ar tas skolininkas yra šis banko darbuotojas J. M. ir ar nėra neleistino interesų konflikto. Banko teigimu, siekiant tai išsiaiškinti reikėjo tvarkyti taip pat J. M. duomenis, ir visi jo duomenis tvarkė banko darbuotojai atliekant vidinį tyrimą pateikė paaiškinimus dėl duomenų tvarkymo pagrindų. Bankas taip pat pareiškė, kad jis 2013 m. atlikto duomenų tvarkymo nesiejo su įtarimu J. M. netinkamai elgiantis.
- 4 J. M. šiuo klausimu kreipėsi į nacionalinę priežiūros instituciją, t. y. duomenų apsaugos pareigūno biurą, ir pateikė prašymą nurodyti bankui suteikti informaciją, kurios jis prašo. J. M. manymu, bet kuris asmuo turi teisę [sužinoti] apie su juo

susijusius reikalus ir gauti atitinkamą informaciją. Informacija apie kliento duomenų tvarkymą nėra tiesioginiai asmens duomenys, tačiau ji tiesiogiai susijusi su tinkamu asmens duomenų tvarkymu ir jų apsauga. Jei asmuo neturėtų teisės gauti atitinkamos informacijos, duomenų subjektas neturėtų jokios faktinės priemonės reikalauti patikrinti, ar su juo susiję duomenys buvo tvarkomi tinkamai.

- 5 2020 m. rugpjūčio 4 d. sprendimu <...> duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojas atmetė J. M. prašymą leisti susipažinti su banko informacija, kurios jis prašė. Taigi duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojas nedavė bankui kaip duomenų valdytojui nurodymo pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 58 straipsnio 2 dalies c punktą patenkinti J. M. prašymą pasinaudoti teisėmis pagal šį reglamentą. Sprendime duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojas konstatavo, kad J. M. reikalavimai iš tikrųjų yra prašymas leisti susipažinti su naudotojo protokolo duomenimis. Sprendime duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojas nurodė savo ankstesnę sprendimų priėmimo praktiką, pagal kurią naudotojo protokolo duomenys laikomi ne su pačiu klientu, o su kliento duomenis tvarkiusiais darbuotojais susijusiais duomenimis. Todėl naudotojo protokolo duomenims nebuvo taikoma teisė susipažinti su duomenimis pagal anksčiau galiojusio nacionalinio Asmens duomenų įstatymo (523/1999)¹ 26 straipsnį. Taigi, netaikant specialiųjų įstatymų, teisė patikrinti protokolo duomenis buvo suteikiama tik asmenims, kurie patys tvarkė rinkmenų sistemoje esančius asmens duomenis. Duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojas taip pat nurodė manantis, kad, taikant Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą, protokolo duomenys laikytini duomenimis, susijusiais būtent su kliento duomenis tvarkiusiais darbuotojais, todėl jie nėra su J. M. susiję duomenys, su kuriais susipažinti jis turėtų teisę pagal reglamento 15 straipsnį.
- 6 Skundu *Itä-Suomen hallinto-oikeus* J. M. prašo panaikinti duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojo sprendimą. J. M. manymu, pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą jis turi teisę gauti informaciją apie jo duomenis banke tikrinusių asmenų tapatybę ir pareigas. Informacija esą reikalinga siekiant įrodyti, kad duomenų valdytojas pažeidė asmens duomenų apsaugą. Duomenų valdytojas turi galėti įrodyti, kad J. M. asmens duomenys buvo tvarkomi teisėtai, tinkamai ir skaidriai. Duomenų valdytojo pateiktas paaiškinimas dėl J. M. duomenų tvarkymo esą neatitinka Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimų.
- 7 Duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojas *Hallinto-oikeus* patvirtino savo nuomonę, kad informacija, kurios prašoma, susijusi būtent su kliento duomenis tvarkiusiais darbuotojais, todėl duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis jos neapima.
- 8 Bankas savo paaiškiniame, pateiktame dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą projekto, pareiškė, kad protokolo duomenys, kurių prašo J. M., nėra J. M. asmens duomenys, todėl teisė susipažinti su duomenimis pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą negali apimti tokios informacijos.

¹ *Finlex*: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/kumotut/1999/19990523>.

Nacionalinė teisė ir jurisprudencija

Duomenų apsaugos įstatymas (1050/2018)

- 9 Kaip nuodyta Duomenų apsaugos įstatymo 1 straipsnyje, šiuo įstatymu sukonkretinamas ir papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir jo taikymas šalyje.
- 10 Remiantis įstatymo 30 straipsniu, nuostatos dėl darbuotojų asmens duomenų tvarkymo, darbuotojų patikros ir kontrolės bei ją vykdančią taikytinų reikalavimų, taip pat dėl techninio stebėjimo darbo vietoje ir darbuotojų elektroninių laiškų atsisiuntimo ir atidarymo įtvirtintos Privatumo darbe apsaugos įstatyme (759/2004).
- 11 Remiantis įstatymo 34 straipsnio 1 dalimi, duomenų subjektas neturi teisės susipažinti su apie jį surinktais duomenimis pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 15 straipsnį, jei:
 - 1) pateikus duomenis galėtų būti daromas neigiamas poveikis nacionaliniam saugumui ir gynybai arba viešajai tvarkai ir saugumui arba galėtų kilti pavojus nusikaltimų prevencijai arba išaiškinimui;
 - 2) pateikus duomenis galėtų kilti rimtas pavojus duomenų subjekto sveikatai ar priežiūrai arba duomenų subjekto ar trečiosios šalies teisėms arba
 - 3) asmens duomenys naudojami vykdančią priežiūros ir kontrolės veiklą ir juos neatskleisti būtina siekiant apsaugoti svarbų ekonominį arba finansinį Suomijos arba Europos Sąjungos interesą.
- 12 Remiantis pirmiau nurodytos nuostatos 2 dalimi, kai Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 15 straipsnyje nustatyta teisė pagal 1 dalį netaikoma tik daliai duomenų, duomenų subjektas turi teisę susipažinti su visais kitais savo duomenimis.
- 13 Pagal pirmiau nurodytos nuostatos 3 dalį duomenų subjektui turi būti nurodomi apribojimo pagrindai, jei dėl to nekyla pavojus apribojimo tikslams.
- 14 Remiantis pirmiau nurodytos nuostatos 4 dalimi, tokiu atveju, kai duomenų subjektas neturi teisės susipažinti su apie save surinktais duomenimis, jo prašymu Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 15 straipsnio 1 dalyje nurodyti duomenys turi būti pateikiami duomenų apsaugos pareigūnui.

Privatumo darbe apsaugos įstatymas (759/2004)

- 15 Remiantis Privatumo darbe apsaugos įstatymo (347/2019) 2 skirsnio 4 straipsnio 2 dalimi, darbdavys privalo iš anksto pranešti darbuotojui apie jo patikimumui

įvertinti skirtų duomenų rinkimą. Be to, jei darbdavys tikrina darbuotojo kreditingumą, jis turi darbuotojui nurodyti registrą, iš kurio ėmė kredito informaciją. Jei duomenys apie darbuotoją buvo surinkti ne iš jo paties, o iš kito asmens, darbdavys, prieš panaudodamas šiuos duomenis su darbuotoju susijusiems sprendimams priimti, turi juos nurodyti darbuotojui. Duomenų valdytojo pareiga pateikti duomenis duomenų subjektui ir duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis nustatytos Bendrojo duomenų apsaugos reglamento III skyriuje.

Specialieji teisės aktai dėl teisės susipažinti su naudotojo protokolo duomenimis

- 16 Prieš įsigaliojant Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui, teisė susipažinti su naudotojo protokolo duomenimis Suomijoje buvo numatyta tik specialiuosiuose įstatymuose. Tokie specialieji įstatymai yra Įstatymas dėl elektroninio klientų duomenų tvarkymo socialinių reikalų ir sveikatos apsaugos srityse (159/2007)² ir Įstatymas dėl demografinės informacijos sistemos ir Skaitmeninės ir demografinės informacijos įstaigos sertifikavimo paslaugų (661/2009)³.

Korkein hallinto-oikeus (Aukščiausiasis administracinis teismas, toliau – KHO) jurisprudencija

- 17 Suomijoje *Korkein hallinto-oikeus* priėmė kelis prejudicinius sprendimus dėl institucijų veiklos, susijusios su Institucijų veiklos viešumo įstatymo (toliau – Informacijos laisvės įstatymas, 621/1999) taikymu. Pavyzdžiui, prieš įsigaliojant Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui, KHO 2014 m. balandžio 5 d. sprendime (KHO:2014:69) konstatavo, kad neatskleistini protokolo duomenys susiję ne su asmeniu, kuris prašė leisti su jais susipažinti, o su duomenų tvarkymo sistemų naudotojais. Vis dėlto KHO taip pat konstatavo, kad iš policijos pateiktų paaiškinimų nepaaiškėjo, jog pateikus protokolo duomenis policijos užduočių vykdymui arba policijos pareigūnų saugumui būtų kilęs toks pavojus, kad pateikti šią informaciją būtų draudžiama dėl ypatingos svarbos viešojo arba privataus intereso, kaip jis suprantamas pagal Informacijos laisvės įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 1 punktą. Todėl duomenų subjektui kaip bylos šaliai buvo suteikta teisė tuos protokolo duomenis gauti iš policijos.
- 18 Įsigaliojus Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui, KHO 2020 m. birželio 11 d. sprendime (KHO:2020:72) konstatavo, kad administracinis teismas skundą dėl administracinio – konkrečiai mokesčių administratoriaus – sprendimo turėjo nagrinėti ne tik kaip bylą, susijusią su oficialių dokumentų viešumu, bet ir kaip bylą, susijusią su duomenų subjekto teise susipažinti su duomenimis, taikydamas Bendrojo duomenų apsaugos reglamento nuostatas. KHO konstatavo, jog sprendimas turi būti panaikintas ir byla turi būti grąžinta administraciniam

² *Finlex*: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070159>.

³ *Finlex*: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090661>.

teismui, kad šis ją išnagrinėtų kaip duomenų apsaugos bylą. Rengiant šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą minėta byla dar buvo nagrinėjama.

Sprendimui reikšmingos Sąjungos teisės nuostatos

Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas

- 19 Remiantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 60 konstatuojamąja dalimi, pagal sąžiningo ir skaidraus duomenų tvarkymo principus duomenų subjektui pranešama apie vykdomą duomenų tvarkymo operaciją ir jos tikslus. Duomenų valdytojas turėtų pateikti duomenų subjektui visą papildomą informaciją, kuri būtina tam, kad būtų užtikrintas sąžiningas ir skaidrus duomenų tvarkymas, atsižvelgiant į konkrečias asmens duomenų tvarkymo aplinkybes ir kontekstą.
- 20 Pagal reglamento 63 konstatuojamąją dalį ([teksto suomių kalba] klaidų ištaisymas, OL L 74, 2021 3 4) duomenų subjektas turėtų turėti teisę susipažinti su apie jį surinktais asmens duomenimis ir galimybę ta teise lengvai ir pagrįstais laiko tarpais pasinaudoti, kad žinotų apie duomenų tvarkymą ir galėtų patikrinti jo teisėtumą. Tai apima duomenų subjektų teisę susipažinti su duomenimis apie savo sveikatą, pavyzdžiui, su medicinos kortelės duomenimis, kuriuose pateikta tokia informacija kaip diagnozė, tyrimų rezultatai, gydančių gydytojų išvados ir paskirtas gydymas ar intervencijos. Todėl kiekvienas duomenų subjektas turėtų turėti teisę žinoti ir būti informuotas visų pirma apie tai, kokiais tikslais asmens duomenys tvarkomi, jei įmanoma – koku laikotarpiu jie tvarkomi, kas yra duomenų gavėjai, pagal kokią logiką asmens duomenys tvarkomi automatiškai ir kokios galėtų būti tokio asmens duomenų tvarkymo pasekmės bent jau tais atvejais, kai duomenų tvarkymas grindžiamas profiliavimu. Kai įmanoma, duomenų valdytojas turėtų galėti suteikti nuotolinę prieigą prie saugios sistemos, kurioje duomenų subjektas gali tiesiogiai prieiti prie savo asmens duomenų. Ta teisė neturėtų turėti neigiamo poveikio kitų asmenų teisėms ar laisvėms, įskaitant komercines paslaptis arba intelektinės nuosavybės teises, ypač autorių teises, kuriomis saugoma programinė įranga. Tačiau tai neturėtų lemti, kad duomenų subjektui būtų atsisakyta suteikti visą informaciją. Tais atvejais, kai duomenų valdytojas tvarko didelį informacijos, susijusios su duomenų subjektu, kiekį, jis turėtų galėti prieš teikdamas informaciją paprašyti duomenų subjekto nurodyti, dėl kokios informacijos ar duomenų tvarkymo veiklos pateiktas prašymas.
- 21 Pagal reglamento 4 straipsnio 1 punktą sąvoka „asmens duomenys“ reiškia bet kokią informaciją apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.
- 22 Reglamento 5 straipsnio 1 dalies a ir f punktuose bei 2 dalyje nustatyta:

1. Asmens duomenys turi būti:
 - a) duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu (teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo principas);<...>
 - f) tvarkomi tokiu būdu, kad taikant atitinkamas technines ar organizacines priemonės būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų saugumas, įskaitant apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto duomenų tvarkymo ir nuo netyčinio praradimo, sunaikinimo ar sugadinimo (vientisumo ir konfidencialumo principas).
2. Duomenų valdytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi 1 dalies, ir turi sugebėti įrodyti, kad jos laikomasi (atskaitomybės principas).
- 23 Pagal reglamento 15 straipsnio 1 dalį duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie asmens duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su asmens duomenimis ir toliau nurodyta informacija ([teksto suomių kalba] klaidų ištaisymas, OL L 74, 2021 3 4):
 - a) duomenų tvarkymo tikslai;
 - b) atitinkamų asmens duomenų kategorijos;
 - c) duomenų gavėjai arba duomenų gavėjų kategorijos, kuriems buvo arba bus atskleisti asmens duomenys, visų pirma duomenų gavėjai trečiosiose valstybėse arba tarptautinės organizacijos.
- 24 Remiantis reglamento 24 straipsnio <...> 1 dalimi, atsižvelgdamas į duomenų tvarkymo pobūdį, aprėptį, kontekstą bei tikslus, taip pat į įvairios tikimybės ir rimtumo pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, duomenų valdytojas įgyvendina tinkamas technines ir organizacines priemones, kad užtikrintų ir galėtų įrodyti, kad duomenys tvarkomi laikantis šio reglamento. Tos priemonės prireikus peržiūrimos ir atnaujinamos.
- 25 Reglamento 88 straipsnyje pateiktos šios nuostatos dėl asmens duomenų tvarkymo su darbo santykiais susijusiame kontekste:
 1. Valstybės narės gali teisėje ar kolektyvinėse sutartyse numatyti konkretesnes taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti teisių ir laisvių apsaugą tvarkant darbuotojų asmens duomenis su darbo santykiais susijusiame kontekste, visų pirma juos įdarbinant, vykdant darbo sutartį, įskaitant teisės aktais arba kolektyvinėmis sutartimis nustatytų prievolių vykdymą, užtikrinant darbo administravimą, planavimą ir organizavimą, lygybę ir įvairovę darbo vietoje, darbuotojų saugą ir sveikatą, darbdavio ar kliento turto apsaugą, taip pat siekiant pasinaudoti su darbo

santykiais susijusiomis individualiomis ir kolektyvinėmis teisėmis ir išmokomis, taip pat siekiant nutraukti darbo santykius.

2. Tos taisyklės apima tinkamas ir konkrečias priemones, kuriomis siekiama apsaugoti duomenų subjekto žmogiškąjį orumą, teisėtus interesus ir pagrindines teises, ypatingą dėmesį skiriant duomenų tvarkymo skaidrumui, asmens duomenų perdavimui įmonių grupėje arba bendrą ekonominę veiklą vykdančių įmonių grupėje ir stebėsenos sistemoms darbo vietoje.

Sprendimui reikšminga Teisingumo Teismo jurisprudencija

- 26 *Itä-Suomen hallinto-oikeus* nėra žinoma Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento aiškinimo atitinkamoje situacijoje. Bendrajame duomenų apsaugos reglamente asmens duomenų sąvoka nebuvo apribota, todėl *Hallinto-oikeus* nagrinėjo Teisingumo Teismo jurisprudenciją dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/[4]6/EB dėl asmens duomenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (toliau – Duomenų apsaugos direktyva).
- 27 Teisingumo Teismas teisę gauti informaciją pagal Duomenų apsaugos direktyvos 12 straipsnį išaiškino Sprendime *College van burgemeester en wethouders van Rotterdam / E. E. Rijkeboer*, C-553/07 (EU:C:2009:293). Ši byla buvo susijusi su faktinėmis aplinkybėmis, kai asmeniui buvo atsisakyta suteikti informaciją apie jo asmens duomenų perdavimą trečiosioms šalims prieš dvejus metus iki pašymo pateikti tą informaciją pateikimo. Teisingumo Teismas konstatavo, kad, siekiant įvertinti teisės gauti informaciją, kurią siekiama įtvirtinti direktyva, apimtį, visų pirma reikia nustatyti duomenis, kurių atžvilgiu taikoma teisė gauti informaciją, o paskui – remtis direktyvos 12 straipsnio a punkto tikslu atsižvelgiant į bendrąją direktyvos tikslą (sprendimo 40 punktas). Šioje Teisingumo Teismo nagrinėtoje byloje buvo svarbūs dviejų rūšių duomenys. Pirmai grupei priskirtini apie asmenį komunos turimi asmens duomenys, kaip antai jo vardas bei pavardė ir adresas, kurie toje byloje buvo pagrindiniai duomenys. Teisingumo Teismas konstatavo, kad šie duomenys yra „asmens duomenys“, kaip jie suprantami pagal direktyvos 2 straipsnio a punktą, nes tai yra informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta. Antrai grupei priskirtina informacija apie gavėjus arba jų kategorijas, kuriems šie pagrindiniai duomenys yra atskleidžiami, bei šių duomenų turinys, taigi – apie pagrindinių duomenų tvarkymą (sprendimo 41–43 punktai).
- 28 Teisingumo Teismo manymu, teisė į privataus gyvenimo gerbimą reiškia, kad duomenų subjektas turi galimybę įsitikinti, ar tvarkomi jo asmens duomenys yra tikslūs ir tvarkomi teisėtai, t. y. konkrečiau tariant, ar pagrindiniai duomenys apie jį yra tikslūs ir teikiami teisėtiems jų gavėjams. Kaip nurodyta direktyvos 41 konstatuojamojoje dalyje, tam, kad duomenų subjektas galėtų atlikti reikiamus patikrinimus, jam turi būti suteikta teisė gauti savo asmens duomenis, kurie yra tvarkomi. Šiuo atžvilgiu direktyvos 12 straipsnio a punkte numatyta teisė gauti

pagrindinius duomenis bei informaciją apie gavėjus, kuriems šie duomenys atskleisti, arba šių gavėjų grupes. Teisingumo Teismo nuomone, ši teisė gauti informaciją yra būtina tam, kad duomenų subjektas galėtų pasinaudoti direktyvos 12 straipsnio b ir c punktuose numatytais teisėmis, t. y. pasiekti, kad duomenų valdytojas ištaisytų, ištrintų arba blokuotų duomenis tais atvejais, kai jie tvarkomi nesilaikant direktyvos (b punktas), arba praneštų trečiosioms šalims, kurioms duomenys buvo atskleisti, apie šiuos ištaisymus, ištrynimus ar blokavimus, nebent tai padaryti būtų neįmanoma arba pernelyg sunku (c punktas) (sprendimo [49–51] punktai).

- 29 Teisingumo Teismas konstatavo, kad direktyvos taikymo sritis yra labai plati, o asmens duomenys, kuriems skirta direktyva, įvairūs (sprendimo 59 punktas).
- 30 Teisingumo Teismas sąvoką „asmens duomenys“, kaip ji suprantama pagal Duomenų apsaugos direktyvos 2 straipsnio a punktą, išaiškino Sprendime *Peter Nowak / Data Protection Commissioner*, C-434/16 (EU:C:2017:994). Ši byla buvo susijusi su faktinėmis aplinkybėmis, kai nacionalinė priežiūros institucija asmeniui nesuteikė teisės susipažinti su egzamino, kurį jis laikė, ištaisyto darbo kopija, motyvuodama tuo, kad jame esanti informacija nėra asmens duomenys. Teisingumo Teismas sprendime konstatavo, kad iš tiesų frazės „bet kuri informacija“ vartojimas apibrėžiant sąvoką „asmens duomenys“, kuri įtvirtinta Direktyvos 95/46 2 straipsnio a punkte, atspindi Sąjungos teisės akto leidėjo tikslą šiai sąvokai suteikti plačią reikšmę. Ji neapribojama neskelbtina arba asmeninio pobūdžio informacija, o galimai apima bet kokią informaciją – tiek objektyvią, tiek subjektyvią – pranešimo ar vertinimo forma, su sąlyga, kad ji „susijusi“ su suinteresuotu asmeniu. Ši paskutinė sąlyga tenkinama, jei informacija, atsižvelgiant į jos turinį, tikslą ir poveikį, yra susijusi su konkrečiu asmeniu (sprendimo 34 ir 35 punktai).
- 31 Teisingumo Teismo manymu, išvados, kad egzaminuotojo pastabos, susijusios su egzaminuojamojo egzamine pateiktais atsakymais, yra informacija, kuri, atsižvelgiant į jos turinį, tikslą ir poveikį, yra susijusi su egzaminuojamuoju, nepaneigia tai, jog šios pastabos taip pat yra ir su egzaminuotoju susijusi informacija (sprendimo 44 punktas).
- 32 Teisingumo Teismas taip pat konstatavo, jog, jeigu būtų paneigta, kad profesinį egzaminą laikančio asmens atsakymuose įrašyta informacija ir egzaminuotojo galimai dėl šių atsakymų pateiktos pastabos yra asmens duomenys, tai reikštų, kad šiai informacijai visiškai netaikomi principai ir garantijos asmens duomenų apsaugos srityje, pirmiausia principai, susiję su tokių duomenų kokybe ir jų tvarkymo teisėtumu, nustatyti Direktyvos 95/46 6 ir 7 straipsniuose, taip pat suinteresuotojo asmens teisė gauti informaciją ar teisė pataisyti duomenis apie save ir teisė pareikšti prieštaravimą, kaip numatyta šios direktyvos 12 ir 14 straipsniuose, ir priežiūros institucijos teisė atlikti priežiūrą pagal šios direktyvos 28 straipsnį (sprendimo 49 punktas).

- 33 Teisingumo Teismas sprendime konstatavo, jog Direktyvos 95/46 2 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, egzaminuojamojo per egzaminą pateikti raštiški atsakymai ir egzaminuotojo dėl šių atsakymų pateiktos atitinkamos pastabos yra asmens duomenys, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

Prejudicinio sprendimo reikalingumas

- 34 *Itä-Suomen hallinto-oikeus* manymu, byla susijusi su sąvokos „asmens duomenys“, kaip ji suprantama pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 4 straipsnio 1 punktą, aiškinimu ir 15 straipsnio 1 dalyje numatyta duomenų subjekto teise susipažinti su duomenų valdytojo surinktais jo asmens duomenimis.
- 35 Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu saugoma pagarba privatumui reiškia, kad pagal šio reglamento 5 straipsnio 1 dalies a punktą asmens duomenys turi būti tvarkomi subjekto atžvilgiu teisėtai, sąžiningai ir skaidriai, o pagal šios dalies f punktą – taip, kad būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų saugumas, įskaitant apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto duomenų tvarkymo. Be to, pagal šio straipsnio 2 dalį duomenų valdytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi 1 dalies reikalavimų, ir turi sugebėti įrodyti, kad jų laikomasi (atskaitomybės principas). Pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 24 straipsnio 1 dalį duomenų valdytojas, siekdamas laikytis savo atskaitomybės principo, turi įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines priemones, kad užtikrintų ir galėtų įrodyti, kad duomenys tvarkomi laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento. Dėl šių priešasčių duomenų valdytojais registruoja protokolo duomenis, susijusius su asmenimis, kurie tvarkė duomenų subjektų asmens duomenis, ir su asmens duomenų tvarkymo [laiku].
- 36 Pagal 15 straipsnį duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie asmens duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su šiais asmens duomenimis, taip pat gauti informaciją apie duomenų tvarkymo tikslus, atitinkamas [asmens duomenų kategorijas] ir duomenų gavėjus bei duomenų gavėjų kategorijas. Vis dėlto iš šio straipsnio neaišku, ar duomenų valdytojo vykdamas pareigą pagal reglamento 24 straipsnio 1 dalį surinkta informacija, iš kurios matyti duomenų subjekto asmens duomenis tvarkiusių asmenų tapatybė ir asmens duomenų tvarkymo laikas, laikoma informacija pagal 15 straipsnio 1 dalį – teisę su ja susipažinti duomenų subjektas turi, – ar išimtinai asmens duomenis tvarkiusių asmenų asmens duomenimis – teisės su jais susipažinti duomenų subjektas neturi.
- 37 Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 9 konstatuojamojoje dalyje pažymima, kad Direktyvos 95/46/EB tikslai ir principai tebėra pagrįsti, tačiau ji neužkirto kelio suskaidytam duomenų apsaugos įgyvendinimui Sąjungoje, teisiniam netikrumui ar plačiai paplitusiai viešajai nuomonei, kad fizinių asmenų apsaugai kyla didelių pavojų, visų pirma dėl veiklos internete. Remiantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 10 konstatuojamąja dalimi, visoje Sąjungoje turėtų

būti užtikrintas nuoseklus ir vienodas taisyklių, kuriomis reglamentuojama fizinių asmenų pagrindinių teisių ir laisvių apsauga tvarkant asmens duomenis, taikymas.

- 38 Šioje byloje kyla klausimas, ar J. M. iš tikrųjų turi galimybę įsitikinti, kad jo asmens duomenys buvo tvarkomi teisėtai. Naudotojo protokolo duomenys ir jų registracijos dokumentai apima informaciją ir apie tai, kad tvarkomi asmens duomenys buvo patikrinti (turinio veiksnys), taip pat tikėtina, kad jų naudojimas susijęs su iš privatumo apsaugos kylančiomis asmens teisėmis (poveikio komponentas). Duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis yra svarbi Bendroju duomenų apsaugos reglamentu duomenų subjektui garantuojamų teisių dalis ir siekiant pasinaudoti šia teise dažnai reikia pasinaudoti kitomis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu suteikiamomis teisėmis, kaip antai VIII skyriuje nustatytomis teisių gynimo priemonėmis. Todėl, pavyzdžiui, vien Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 77 straipsniu kiekvienam duomenų subjektui suteikiama teisė pateikti skundą priežiūros institucijai nėra pakankama priemonė tam, kad visos pirmiau minėtos duomenų subjekto teisės būtų vienodai įgyvendinamos visoje Europos Sąjungoje. Reikalingas Teisingumo Teismo prejudicinis sprendimas, nes iš Bendrojo duomenų apsaugos reglamento neaišku, ar duomenų subjektas turi tik teisę susipažinti su tiesioginiais savo kaip kliento duomenimis ir su galimomis atitinkamomis žymomis, ar taip pat turi teisę gauti informaciją apie tai, kas, kada ir kokiais tikslais tvarkė jo kaip kliento duomenis. Šioje byloje reikia įvertinti asmens, kuris tvarkė duomenis, padėtį atsižvelgiant į duomenų subjekto, kuris naudojasi teise susipažinti su duomenimis, padėtį. Jei duomenų subjektų teisės susipažinti su įvairia duomenų valdytojo surinkta informacija valstybėse narėse skirtusi, tai reikštų, kad taikomas skirtingas požiūris į duomenų subjektus, nelygu jų gyvenamoji vieta ir pilietybė.
- 39 Nacionalinė priežiūros institucija, t. y. duomenų apsaugos pareigūno pavaduotojas, taip pat pritarė tam, kad šioje byloje Europos Sąjungos Teisingumo Teismui būtų pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą.

Prejudiciniai klausimai

- 40 *Itä-Suomen hallinto-oikeus* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pagal SESV 267 straipsnį pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
1. Ar pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 15 straipsnio 1 dalį duomenų subjekto turima teisė susipažinti su duomenimis, siejama su [sąvoka] „asmens duomenys“, kaip ji suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 punktą, turi būti aiškinama taip, kad duomenų valdytojo surinkta informacija, iš kurios matyti, kas, kada ir kokiais tikslais tvarkė duomenų subjekto asmens duomenis, nėra informacija, su kuria duomenų subjektas gali susipažinti, visų pirma dėl to, kad tai yra duomenys, susiję su duomenų valdytojo darbuotojais?
 2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai ir duomenų subjektas pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 15 straipsnio 1 dalį

neturėtų teisės susipažinti su pirmajame klausime apibūdinta informacija dėl to, kad ji nėra duomenų subjekto „asmens duomenys“ pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 4 straipsnio 1 punktą, šiuo atveju dar kiltų klausimų dėl informacijos, su kuria duomenų subjektas turi teisę susipažinti pagal 15 straipsnio 1 dalies [a–h] punktus:

- a) Kaip turi būti aiškinami duomenų tvarkymo tikslai pagal 15 straipsnio 1 dalies a punktą atsižvelgiant į duomenų subjekto teisės susipažinti su duomenimis mastą, t. y. ar duomenų tvarkymo tikslais gali būti pagrindžiama teisė susipažinti su naudotojo protokolo duomenimis, kuriuos surinko duomenų valdytojas, kaip antai su informacija apie asmens duomenis tvarkiusių darbuotojų asmens duomenis ir apie asmens duomenų tvarkymo laiką ir tikslus?
 - b) Ar J. M. kaip kliento duomenis tvarkę asmenys tokiomis aplinkybėmis remiantis tam tikrais kriterijais gali būti laikomi Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 15 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais asmens duomenų gavėjais, su kuriais susijusią informaciją duomenų subjektas galėtų gauti?
3. Ar byloje reikšmingos aplinkybės, kad bankas vykdo reglamentuojamą veiklą ir kad J. M. vienu metu buvo banko darbuotojas ir klientas?
 4. Ar atsakant į pirmiau pateiktus klausimus reikšminga aplinkybė, kad J. M. duomenys buvo tvarkomi prieš įsigaliojant Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui?

<...>